

Sygnatura akt VIII C 1283/18

\$%\$ (...)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Martyniec

Protokolant: Karolina Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2018 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa Grupy (...) sp. z o.o. we W.

przeciwko G. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego G. S. na rzecz strony powodowej Grupy (...) Sp. z o.o. we W. kwotę 236 zł (dwieście trzydzieści sześć złotych) wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie liczonymi od dnia 13 lipca 2017 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 137 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Grupa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego G. S. kwoty 236,00 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia 13 lipca 2017 r. do dnia zapłaty. Ponadto domagała się zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu swojego żądania wskazała, że w dniu 12 czerwca 2017r. pozwany zawarł z nią umowę pożyczki na kwotę 200 zł, zaś kwota jaką pożyczkobiorca miał spłacić wynosiła 236 zł i wynikała z treści umowy łączącej strony. Pożyczka została zawarta na czas określony tj. na 30 dni, a pozwany zobowiązał się do jej spłaty w terminie do 12 lipca 2017 r. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty pożyczki, wobec czego strona powodowa wystąpiła z niniejszym pozwem.

Nakazem zapłaty z 8 maja 2018 r., wydanym w postępowaniu upominawczym pod sygn. akt VII Nc 5893/18, Sąd w osobie referendarza sądowego uwzględnił w całości powództwo.

Pozwany G. S. złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości oraz wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, iż w jego ocenie roszczenie strony powodowej pozostaje bezzasadne. Pozwany podał, że wskazana przez stronę pozwaną w umowie stopa oprocentowania pożyczki jest niezgodna z prawem. Wskazał, że stopa oprocentowania pożyczki powinna wynosić 0 %, a jej realna wysokość to ok 15 % w skali miesiąca, zaś umowa zawiera w swej treści „ukryte koszty” niezgodne z prawem.

Pismem z dnia 28 sierpnia 2018 r. strona powodowa podtrzymała stanowisko wyrażone w pozwie. Odnosząc się do zarzutów pozwanego wskazała, iż jego twierdzenia są bezzasadne i stanowią błędną interpretację jasno

sformułowanych warunków umowy. Podała, że informacja o wysokości stopy oprocentowania pożyczki znajduje się nie w umowie pożyczki, jak wskazał pozwany, lecz w regulaminie. Dokonała stosownych wyliczeń, mających stanowić argument przeciwko twierdzeniom pozwanego. Wskazała, że zawarta z pozwanym umowa nie zawiera postanowień niedozwolonych i chroniona jest zasadą swobody zawierania umów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny,

W dniu 12 czerwca 2017 r. pozwany G. S. zawarł z Grupą (...) sp. z o.o. umowę o pożyczkę, na podstawie której strona powodowa udzieliła mu pożyczki gotówkowej w kwocie 200 zł. Całkowita kwota kredytu miała wynosić 236 zł. Opłata za przygotowanie pożyczki wynosiła 18 % kwoty kredytu tj. 36 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania była stała i wynosiła 649,14 %. Integralną część umowy stanowił załącznik w postaci Regulaminu przyznawania i obsługi pożyczek przez GF E.. Umowa została zawarta na czas określony – 30 dni, a termin jej spłaty przypadał na dzień 12 lipca 2017 r. Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 236 zł. Po udzieleniu bonifikaty kwota pożyczki wyniosłaby 228 zł.

Ustalona kwota pożyczki 200 zł została wypłacona pozwanemu gotówką w dniu podpisania umowy.

Dowód: - umowa pożyczki z dnia 12 czerwca 2017 r. k. 9

Zgodnie z postanowieniami regulaminu przyznania i obsługi pożyczki przez (...) sp. z o.o. z dnia 1 lutego 2017 roku, stanowiącego integralną część łączącej strony umowy, roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego była zmienna i wynosiła dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie. Stopa oprocentowania kredytu była stała i wynosiła 0%.

Dowód: - Regulamin przyznawania i obsługi pożyczek przez Grupę (...) sp. z o.o. z dnia 01-02-2017 r. k. 10.

Pismem z dnia 17 stycznia 2018 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 236 zł z tytułu umowy pożyczki wraz umownymi odsetkami liczonymi od dnia 13 lipca 2017 r. do dnia zapłaty w terminie siedmiu dni na wskazany rachunek bankowy. Wezwanie zostało odebrane w dniu 15 lutego 2017 r. przez pozwanego G. S.

Dowód: - wezwanie do zapłaty z 17-01-2018r. wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 11-13

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Strona powodowa Grupa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. domagała się w niniejszym postępowaniu od pozwanego G. S. zapłaty kwoty 236 zł z tytułu łączącej strony umowy pożyczki. Pozwany wskazywał zaś, że postanowienia łączącej strony umowy są niezgodne z prawem, a powództwo jako bezzasadne powinno zostać oddalone. Poza sporem było, że pozwany nie spłacił zaciągniętej pożyczki, pomimo wystosowania do niego przez stronę powodową przedsądowego wezwania za zapłaty.

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się na zgromadzonych w sprawie dowodach z dokumentów, które przez strony nie były kwestionowane, a jako takie posłużyły do poczynienia miarodajnych ustaleń w sprawie. Pozwany nie przeczył, iż zawarł ze stroną powodową umowę o pożyczkę w dniu 12 czerwca 2017 r., zatem spór wobec podniesionych zarzutów sprowadzał się do kwestii ustalenia, czy umowa łącząca strony była ważna, zakwestionowane postanowienia zgodne z prawem oraz czy strona powodowa zasadnie domaga się zapłaty z jej tytułu. Pozwany podnosił, że stopa oprocentowania powinna wynosić 0 %, tak jak wskazane było w treści umowy, a nie jak naliczała strona powodowa w wysokości ok 15 %, nadto wskazywał, że umowa zawiera „ukryte koszty” niezgodne z obowiązującym stanem prawnym.

Sąd zbadał ważność postanowień umowy, które były podstawą żądania pozwu pod kątem ich zgodności z przepisami prawa, w szczególności z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, stwierdzając, że

umowa nie narusza przepisów tej ustawy, w szczególności prawidłowo została naliczona opłata za przyznanie pożyczki dochodzona pozwem (art. 36a ustawy).

Stosownie do przepisów art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Istotą pożyczki jest zatem to, że biorący pożyczkę uzyskuje możliwość czasowego korzystania z wartości majątkowych przekazanych mu przez pożyczkodawcę, przy czym czas, odpłatność i inne warunki tego korzystania zależą od woli stron. W myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zm.) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się między innymi umowę pożyczki. Umowa pożyczki została przy tym ukształtowana w kodeksie cywilnym w taki sposób, że co do zasady może być zarówno umową odpłatną, jak i nieodpłatną. W przypadku zawarcia przez strony odpłatnej umowy pożyczki, wynagrodzenie pożyczkodawcy winno być wyraźnie określone w umowie. Formę wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału stanowią zasadniczo odsetki, również zapłata prowizji.

Dokonując analizy postanowień umowy również przez pryzmat dyspozycji przepisu art. 358¹ k.c. Sąd nie stwierdził występowania postanowień niezgodnych z prawem. Naliczanie przez pożyczkodawcę dodatkowych opłat obok odsetek, nie stanowi naruszenia przepisów powszechnie obowiązującego prawa, w szczególności ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Jednocześnie wszystkie koszty związane z zaciągnięciem kredytu były wskazane w jej treści wraz ze sprecyzowaniem ich wysokości. Strona powodowa miała zatem możliwość naliczania opłaty przygotowawczej w kwocie 36 zł. Wysokość tejże opłaty nie była w ocenie Sądu nadmierna, stanowiła bowiem 18% kwoty zaciągniętej pożyczki, przy czym w przypadku terminowej spłaty pożyczki, ulegała ona zmniejszeniu do poziomu 14% czyli kwoty 28,00 zł. Żadne z postanowień umowy nie kształtowało sytuacji prawnej pozwanego w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Artykuł 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim wprowadza limit wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu zarówno w odniesieniu do określonego okresu spłaty kredytu (ust. 1), jak i limit maksymalny dla całości umowy o kredyt konsumencki (ust. 2). Zgodnie z definicją zawartą w art. 5 pkt 6a w.w. ustawy pozaodsetkowe koszty kredytu to wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek. Maksymalna wysokość wspomnianych kosztów jest ustalana, stosownie do wyżej wspomnianego art. 36a ust. 1, poprzez dodanie dwóch wartości: 25% całkowitej kwoty kredytu oraz 30% całkowitej kwoty kredytu obliczonej stosownie do długości okresu spłaty, przy czym wymieniona wartość 30% obowiązuje dla okresu jednego roku. W praktyce oznacza to, że pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogą w skali 6 miesięcy przekroczyć 40% całkowitej kwoty kredytu (25% + 15%), w skali roku 55% (25% + 30%), w skali 2 lat 85% (25% + 60%), a w każdym wypadku 100% całkowitej kwoty kredytu, stosownie do art. 36a ust. 2 KredytKonsU (zob. uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, druk sejmowy Nr 3460 z 2.6.2015 r., s. 21 - za komentarzem red. Osajda 2018, wyd. 2/M. Grochowski/P. Miłkaszewicz). Mając na uwadze, iż maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wzoru:

w którym poszczególne symbole oznaczają: (...) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, K - całkowitą kwotę kredytu, n - okres spłaty wyrażony w dniach, R - liczbę dni w roku - to strona powodowa uprawniona była do ustalenia ich na wysokości $54,93 \text{ zł} \{ \{200 \times 25\} + \{200 \times 30 / 365 \times 30\} \}$.

Określenie przez strony stopy oprocentowania pożyczki na poziomie 0%, pozbawiało stronę powodową jedynie możliwości dochodzenia odsetek kapitałowych, nie zaś dochodzenia odsetek ustawowych za opóźnienie. Podstawa uprawniająca powoda do dochodzenia odsetek ustawowych za opóźnienie wynika wprost z postanowień regulaminu, a nadto jest w pełni uzasadniona w świetle art. 481 k.c., który znajduje zastosowanie do stosunku łączącego strony. Odsetki mogą być naliczane od całej kwoty pożyczki tj. od kapitału głównego, odsetek oraz prowizji, nie zaś jedynie od kwoty pożyczonej pozwanemu przez powoda.

Sąd podzielił zapatrywanie strony powodowej, że czym innym jest naliczanie comiesięcznie odsetek od kapitału, czym innym zaś pobranie jednorazowej opłaty przygotowawczej. Zrównywanie tych dwóch kategorii było nieuprawnione, miały one bowiem zupełnie inny charakter i pełniły odmienne funkcje. Naliczanie jednorazowej opłaty przygotowawczej nie stanowi próby obejścia regulacji dotyczącej odsetek, a także uniknięcia obowiązku uiszczenia należnego podatku od odsetek. Także przyjęta w umowie wysokość RRSO nie przesądzała o zasadności zarzutów pozwanego. Wskazać bowiem należy, że ustawa o kredycie konsumenckim zawiera definicję i sposób obliczania RRSO, określając także jakie koszty powinny być wzięte pod uwagę przy obliczaniu tego wskaźnika. Co ważne, obecnie każdy podmiot oferujący kredyty konsumenckie powinien obliczać ten wskaźnik w taki sam sposób. Powód nie określił wysokości RRSO w sposób arbitralny lecz dokonał jego określenia w sposób przewidziany w ustawie i zgodny z jej przepisami. Co więcej nie miał innej możliwości obliczenia RRSO, jak tylko w sposób wskazany w ustawie o kredycie konsumenckim, w tym zakresie ustawodawca nie pozostawił mu bowiem żadnej swobody. Z tej też przyczyny nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut pozwanego odnoszący się do sposobu wyliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz stosowania przez stronę powodową „ukrytych kosztów”, które miały się przejawiać zbyt wysoką rzeczywistą stopą oprocentowania wynoszącą ok. 15 %. W ocenie Sądu umowa łącząca strony jest sformułowana w sposób jasny i czytelny, umożliwiającą konsumentowi zrozumienie wszystkich postanowień zawieranej umowy. W ocenie Sądu pozwany błędnie odczytał warunki umowy oraz załączonego do niej regulaminu. Jak słusznie wskazała strona pozwana informacja o wysokości stopy oprocentowania pożyczki znajduje się nie w umowie pożyczki, jak wskazał pozwany, lecz we wskazanym powyżej regulaminie. Zarówno prowizja jak i opłata przygotowawcza są powszechnie stosowane w działalności kredytowej, będąc osobną od odsetek kategorią wynagrodzenia, ustaloną w drodze swobody kontraktowej stron.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że pozwany G. S. powinien zwrócić stronie powodowej całą żadaną kwotę, na którą składała się zgodnie z umową kwota kapitału głównego w wysokości 200 zł powiększona o kwotę 36 zł (18 % kwoty kredytu) z tytułu opłaty przygotowawczej, tj. łącznie 236 zł, o czym orzekł w punkcie I wyroku.

Zasadne było także żądanie odsetek umownych za opóźnienie z tytułu zadłużenia przeterminowanego żądane przez stronę powodową. Podstawa prawną żądania odsetek jest art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Maksymalna zaś wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne). Żądanie zgodne było z punktem 6.1 regulaminu przyznawania i obsługi pożyczek przez Grupę (...) sp. z o.o., który został zaakceptowany przez pozwanego jego podpisem, a zatem kształtował wzajemne obowiązki i uprawnienia stron umowy (art. 384 § 1 k.c.).

Podstawę orzeczenia o kosztach procesu stanowiły uregulowania art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym pozwany, jako przegrywający spór obowiązany jest do zwrotu na rzecz strony powodowej poniesionych przez nią kosztów. Koszty te obejmowały kwotę 30 zł opłaty sądowej od pozwu. (punkt II wyroku).